

Onderwijsdag LTO Noord

‘Het vuur is aangewakkerd’

Inspiratie voor toekomstgericht onderwijs was er op 23 juni in Dronten. LTO Noord gaf op haar eerste onderwijsdag de aftrap voor een actieve bijdrage aan de vervlechting tussen praktijk en onderwijs. Het onderwijsproject Young Farmers kreeg de LTO Noord Praktijkprijs die voor de eerste keer werd uitgereikt.

‘Het vuur is aangewakkerd’ staat op de ansichtkaart. De deelnemers aan de LTO Noord Onderwijsdag kunnen via die kaart reageren op deze bijeenkomst die op 23 juni op de Warmonderhof in Dronten plaatsvond. Zal LTO Noord kaarten ontvangen? Met opmerkingen over de onderwijsvisie van de agrarische ondernemersorganisatie voor Noord en Midden Nederland bijvoorbeeld? Of reacties naar aanleiding van de toekenning van de Praktijkprijs aan een van de negen geselecteerde onderwijsprojecten? De prikkelende opmerkingen van onderwijsonderzoeker- en adviseur Frans Meijers zouden ook wel wat losgemaakt kunnen hebben. Of misschien wel gewoon dat LTO Noord deze ontmoeting organiseert tussen onderwijsorganisaties, overheid, LTO Noord, bestuurders, ondernemers en studenten?

Waarom overigens niet samen opgetrokken met ZLTO en de LLTB, de zusterorganisaties die samen met LTO Noord verenigd zijn in LTO Nederland? “Begrijp het niet verkeerd,” zegt Catharinus Wierda me. Hij is beleidsadviseur Kennis en Innovatie van LTO Noord en medeorganisator van de dag. “We werken prima samen, maar wij vonden dat we gewoon maar eens moesten beginnen, anders komt het er nooit van.”

Vervlechting

Dat begin is er. Zo’n 90 deelnemers wor-

den na de lunch, geserveerd door de bestuurders, getraakteerd op de ambities en onderwijsvisie van LTO Noord. “We zijn ervan overtuigd dat de sector moet investeren in het agrarisch onderwijs”, beoogt LTO Noord-voorzitter van de Commissie Kennis & Innovatie Siemen Ruiter in zijn welkomstwoord. Het adjectief ‘agrarisch’ is ongetwijfeld bewust gekozen, want LTO Noord staat voor versterking van het ondernemerschap in de primaire productiesectoren. Een domein waarin de ontwikkelingen steeds sneller gaan en de diversiteit blijft toenemen. Het agrarisch onderwijs speelt daarbij een belangrijke maar ook moeilijke sleutelrol. Scholen worden steeds groter, krijgen steeds minder leerlingen uit de sector zelf en de vraag vanuit de arbeidsmarkt blijft toenemen, zo constateert hij. “Daarom is samenwerking nodig.” Het gaat LTO Noord daarbij niet om het behoud van het agrarisch onderwijs, maar om goed agrarisch onderwijs. “Dus niet denken in structuren maar samen onderzoeken hoe we tot vervlechting kunnen komen. Op sectorniveau, in de praktijk.”

In de visie die beleidsadviseur Catharinus Wierda vervolgens in het toekomstbeeld van het agrarisch onderwijs geeft, wordt duidelijk wat LTO Noord met vervlechting bedoelt. “Integreren van de praktijk met het onderwijs. En als branche/sector samen met onderwijs ont-

Paul Bos (rechts) van het project Young Farmers krijgt de ‘verlichte’ aardappel van LTO Noord-bestuurder Tammo Beishuizen

Een kritische ondernemer vindt dat competentiegericht onderwijs maar niks

ming aan de Haagse Hogeschool en zelfstandig onderzoeker – geen mening. Wel geeft hij het publiek beharrenswaardige lessen over hoe samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven zou moeten zijn.

“Vakbekwaamheid gaat steeds meer om de gecombineerde ontwikkeling van hoofd, hand en hart”, zo houdt hij zijn aandacht gehoor voor. Onderwijs en bedrijfsleven pakken dat niet goed op, luidt zijn oordeel. Vakbekwaamheid wordt volgens hem in het onderwijs nauwelijks ontwikkeld. “Scholen besteden veel tijd aan het aanleren van theorie. Zinloos, aldus Meijer. “Zes weken nadat de theoriekennis is getoetst zijn de leerlingen het meeste al weer vergeten.” Ook heeft de gemiddelde leerling volgens Meijer geen flauw benul van wat hij op school komt doen. Waar het volgens hem aan schort is dat scholen geen ondernemende houding hebben. “Ze ruilen kennis tegen orde en daarmee kweek je geen ondernemers.”

Ook het bedrijfsleven krijgt de wind van voren. “De gemiddelde ondernemer heeft weinig hart voor leren. Het gaat er toch vooral om dat productie wordt gemaakt. Iedere cent die jullie aan leren uitgeven, moet aftrekbaar zijn voor de belasting.” Klagers over het imago probleem van de sector en het groen onderwijs zijn bij Meijer aan het verkeerde adres. “Jullie slagen er niet in leerlingen verliefd te laten worden, dat is jullie kernprobleem. Natuur, milieu, ecologie. Het is allemaal erg in maar jullie slagen er nog steeds in dat gigantisch karikatuurraal beeld van de mestschepper neer te zetten.”

Nu bemoeien onderwijs en bedrijfsleven zich totaal niet met elkaar, vervolgt lector Meijer zijn betoog. “Voor het scheppen van een goede leeromgeving moet het echt anders. Van een verdeelde naar een gedeelde verantwoordelijkheid. Maak op de eerste plaats gezamenlijke afspraken over concrete begeleiding van concrete leerlingen. Dat is heel wat anders dan een stageovereenkomst opstellen. Ontwerp dan samen leersituaties,

leer elkaars taal spreken en ga niet eerder dan je dit geregeld hebt samen innoveren.”

Cultuurverschillen

De kritische opmerkingen van Meijer prikkelen het publiek. “Ik vindt dat competentiegericht onderwijs maar niks, reageert een ondernemer tijdens de plenaire discussie. “De leerlingen missen daardoor veel elementaire kennis”. Een aoc-bestuurder wil de strekking van Meijers’ boodschap relativeren. “Er gebeuren veel mooie dingen op onze scholen maar er zijn grote cultuurverschillen tussen onderwijs en bedrijfsleven. Ook is het niet eenvoudig om zo’n vervlechting te verankeren en te borgen.” Hij wijst er even later verder op dat veel van die mooie onderwijsprojecten alleen maar mogelijk zijn omdat ze gesubsidieerd worden. Zonder dat extra geld kan het niet. “Probleem is dat onze bekostiging op oud systeemdenken is gebaseerd en dat het denken daarover is vastgeroest.”

In de loop van de middag komen die mooie ‘dingen’ voor het voetlicht als de negen onderwijsprojecten zich kort maar krachtig presenteren. De bollencademie, Schakelplaats, kassenklas, Young Farmers deze en de vijf andere projecten hebben stuk voor stuk klinkende namen en verdienen volgens de presentatoren ieder de praktijkprijs. Het publiek wijst via de stemkaarten het project Young Farmers van AB Friesland en AOC Friesland aan als nummer één en trotse praktijkbegeleider Paul Bos van AB Friesland mag de trofee – de ‘verlichte’ aardappel – uit handen van LTO Noord-voorzitter Tammo Beishuizen in ontvangst nemen.

Een geslaagde dag, zo stelden de LTO-voorzitter bij zijn afsluiting vast. “De discussie is aangewakkerd en het vuur moet blijven branden. We laten dit niet zomaar wegebben en verwachten dat deze bijeenkomst de eerste in een reeks van meerdere zal zijn.” Als het applaus een graadmeter is, mag je daar beslist vanuit gaan. □

wikkelen op basis van een gemeenschappelijke visie en aanpak.” Met de nijpende situatie in akkerbouw als voorbeeld onderbouwt hij de noodzaak.

“Landelijk zijn er op dit moment nog maar 180 aoc-leerlingen die een opleiding in de akkerbouw volgen. Daar krijgen we een groot probleem.”

Die vervlechting moet volgens Wierda leiden tot aantrekkelijk en praktijkgericht onderwijs, een goede aansluiting op de arbeidsmarkt en samenwerking vanaf de werkvloer. “LTO Noord wil daarvoor ruimte creëren voor nieuwe initiatieven door partijen bij elkaar te brengen, samenwerking en innovatie te initiëren en te ondersteunen of faciliteren en door haar inbreng in o.a. raden van toezicht en sectorcommissies.

Geen flauw benul

Over ‘verflechting’ heeft Frans Meijers – lector Pedagogiek van de beroepsvoor-